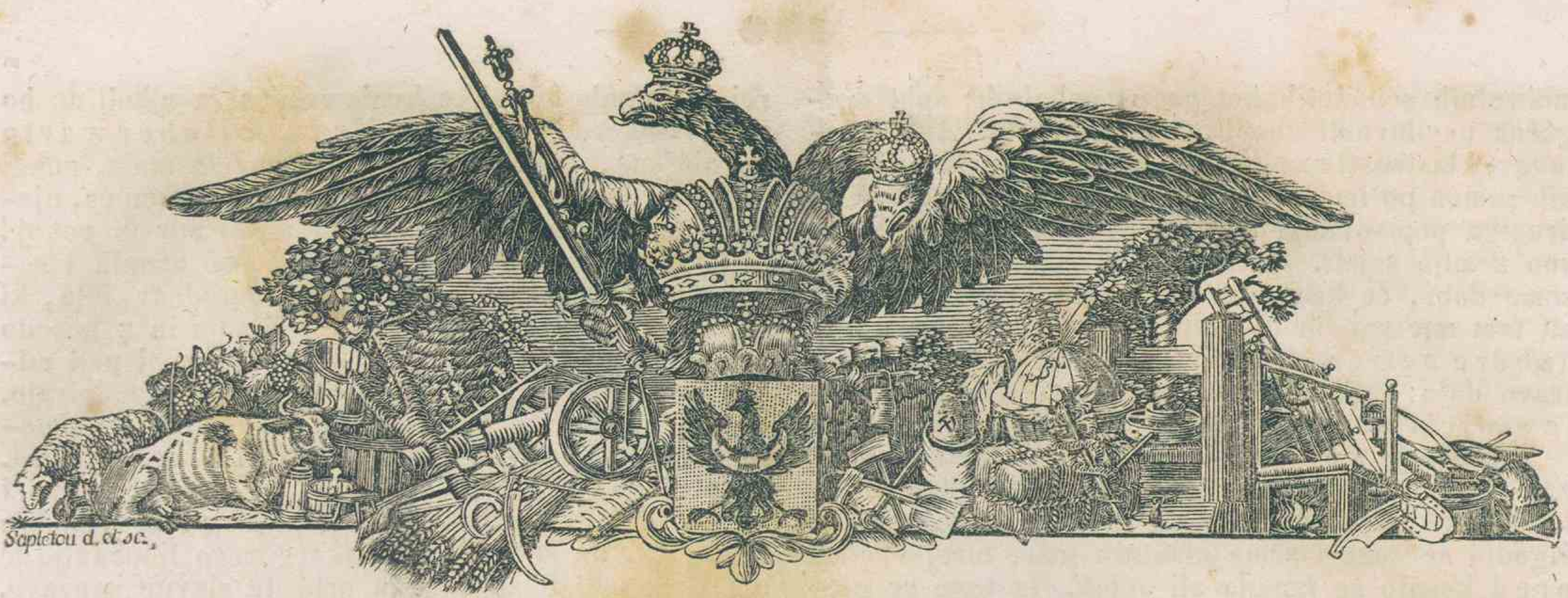

Kmetijske in rokodělske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. | *V srédo 9. Maliserpana. 1845.* | List 28.

Močán varh.

(Stara pravlica).

Na Štajarskim — na desni stran' doline,
Katera se nar gorši sme imen'vati,
In ktero lepša bister tek Savine,
Na ličnim bregi — na zeleni trati,
Kjer Kojnšca [1]) v Voljski veči reke mine,
Vesí sred Grajske [2]) vidiš cerkev stati:
Ki z drevjem rodovitim ograjêna
In svet'mu Krištofú je posvečêna.

Že zdavnej tam pobožni so kristjani
Za varha svet'ga Krištofa častili,
Vedoč, de on nesreč gotovo brani,
Perserčno kaderkolj so ga prosili.
Tam molijo — če jih bolezen rani —
In molijo — če vjima z revšnjo sili;
In kaderkolj se ljudstvo varhu vdalo,
Ga upanje nikdar ni golufalo.

Vesí pa Grajske ljúbljeno kàrdelo,
Povej! kaj te takó le neki pêče?
De, ker še komaj svitat' je začelo,
Že mlad ko stari k cerkvi urno têče;
Kakor deb' konec vzeti vse že h'telo
V nebó pošilja prošnje vse goreče?
Oh joj! lahkó tak milo vse zdihuje,
Sovražnik grozovit se perbližuje.

Nevsmiljen Turk od Krajncov zlo že tlačen
Beží ko divja zvér do svojga kraja,
In kakor ranjen volk še hujši skačen
Morí, kar živ'ga le nasprot mu vstaja,
In v ropu sred' še zmiraj ropa lačen
Že bližej ino bližej nam prihaja.
Od kriča, vpitja se glasí širjava,
In Kojnšca že perteka nam kervava.

Kopita kónj se slišjo gromovite, [3])
Že trop hití po cesti vgostim prahi,
Kar more bežat', v kraje teče skrite
In beg ponaglijo mertvaški strahi.
Že pervih hiš vse vrata so razbite,
Že krivih mečev bliskajo se mahi; [1])
Že strel za strelam poka ino pada
In mertva je Kosarja dekla [2]) mlada.

Alj v cerkvi reve so — Bogu se vsmili!
Katerim več bežat' ni blo mogoče. —
Tje kmal še je sivčik o hudi sili,
Tje nesla mati svojo malo sroče.
Tam upajo: pomoč bodo dobili —
Tam mol'jo — in solzé tam toč'jo vroče.
In z njimi moli od svojih tudi ločen:
„Svet Krištof! oh pomagaj varh mogočen".

V tem Turkov grozna se derhal pritira,
In čè z konjmi potok berž pregaziti,
Alj naj ostrogo [3]) tud' globoko vdira
Konj v plitvi vodi noče dalje iti,
V kolena pada, in takó se vpira,
De iz konja mora konjik vsak skočiti.
„Tu močen varh stanuje"! Turk zavpije,
Oberne konje, in prot Celju vlije.

Ker 'z hribov vid'jo, Turki de bežijo,
Kot megla, ktero veter zdražen žene,
Iz hribov k svojim jaderno hitijo,
In vsak v roké si drage svoje sklene.
Boga in svet'ga Krištofa častijo
Katér' sovražnikam postavlja stene.
Zató Graján še rad perpoveduje:
De močen varh nad Grajskim selam čuje.

Jože Hašnik.

[1]) Kojnšca je potok, kteri za desno stranjo doline teče, in se pod Grajsko vesjo z Voljsko združi.

[2]) Grajska ves se imenuje zató, ker vsi kmetje tiste vesi so podložni Ojsterskiga gradú. Leží pa 3. ure više Celja.

[3]) Eno potkovo so pred dvemi letmi našli, ko so svet okoli cerkve ravnali.

[1]) Ni dolgo, de so pri Župani staro mizo požgali, v kteri se je mahlej turške sablje vidil.

[2]) Kosarjova dekla ravno kruh mesi, sliši pred oknam šum, se ozrè in ker Turka zagleda, zavpije: Jezus in Marija! in per teh besedah jo Turk skozi okno vstrelí.

[3]) Ravno danes mi je neki Grajan Turško ostrogo prinesel, ktero je v svoji gorici našel.

Kakó se zamore travno seme za domačo potrébo pridelovati.

Narpred je treba vediti, de dobre trave ne rastejo na vsaki zemlji; drugačna trava raste na

mokrotnih senožetih, kot pa po suhotnih; spet drugačna na ilovnati zemlji, ko na pešeni. Ako kmetovavec lastnosti zemlje ločiti ne vé, in ne pozná travnih semen po imenih, se lahko tega iz „Novic“ ali iz druziga popisovanja učí, ktero seme gré na to ali uno zemljo sejati. Prav lahko se pa dobro travno seme dobí, če kmetovavec na trave pazi, ktere tù ali tam nar raji in nar lepši rastejo; potem naj si nabêre semen od travnikov, kteri gosto in dobro travo dajó; vsako leto naj si nabrano seme z nasejevanjem pomnoži, in travnike naj z njim poséva.

Bolje je več sort semen na en travnik sejati, zató kér rast raznih semen ne poíde ali ne míne takó hitro, kakor trava od eniga samiga semena. Zgodej se sozorí seme žlahtnih trav, torej večidel pred košnjo še izpáda ali odletí. Iz tega se previdi, de senéne mervice iz senjakov niso pridne za posetev, kér po senjakih ali hlevskih podih večidel slabo seme od sená odletí, bolji, kakor smo ravno popred rekli, se je pa že otreslo, napredin je senó pod streho spravljeno bilo. Mislimo, de bi ta opominj vtegnil marsikterimu kmetu dobro zlužiti; zdaj pa bodemo povedali, kakó se k žlahtnimu travnimu semenu pride.

Slèherni kmetovavec lahko vé, ktero travo njegova živina nar raji jé; na to naj pázi, bo najdel, de pri cestah, okoli potov in po robéh večidel žlahtna trava raste; od tacih trav naj nabíra semena, napredin se prezorí, napredin tedaj odletí; (perpravno delo za otroke, tode jih je treba v nabiranju nemalo podučiti).

Tudi po travnikih nej se poišejo nar žlahtniši trave, ktere se porežejo z serpam pred košnjo, predin se seme prezorí; potem nej se doma na podu čisto osmukajo.

Ako bi kdo hotel veliko travniga semena, in vsake sorte posebej si pridelovati, mora po zgorej povedanim ravnanju pridobljeno seme na vertne lehe sejati, in si lahko take lehe tudi na travnikih po plèšah naredí. Lehe na travnikih se o pozni jeseni takó le naredijo: posnêmi rušo, kjer malo ali kjer slaba trava raste; posnéte tla prevleci z brano, obsej ta prostor z takim semenam, kakoršniga si pridelati želiš, potem pavalaj setev z valejem, de se seme v zemljo vtisne. Če spušaš vode na travnik, vari, de voda do obsejanih leh ne pride; zaznamvaj si kose po travniku, ktere si obsejal; kadar je seme zrélo, osmukaj ga, na rešetu očisti, in spravi ga za drugo setev.

Kdor si tedaj hoče slabe travnike požlahtiti, naj si pridno nabira semena žlahtnih trav, naj jih poséva po zemljah enakih lastnost, od kterih je semena dobil; lastna skušnja ga bo v ti reči dalje podučila in mu pot naprej pokazala. L—z.

Občinski zbor družtva krajnskiga muzeuma v Ljubljani 3. Maliserpana.

Dva dni po velkim zboru pridniga zgodovinskiga zbora (historischen Vereins) je bil zbor krajnskiga muzeuma. Pri marsikteri priložnosti smo že po vrednosti od lepe naprave našiga muzeuma govorili, kteriga posebni namen je: vse nabirati, kar ima krajnska dežela lastniga v naturnih rečeh, in kar se je tukaj izdelovalo v starih časih in se še zdej izdeluje, in tudi vse to vkupej spravljati, kar se semtertje kaj posebniga najde na zemlji in pod zemljo. Domorodci in ptujci imajo tù priložnost se soznaniti z vsem tem, kar ima krajnska dežela lastniga; ukaželni pa zamorejo podučiti se v naturoznanstvu in druzih koristnih rečeh. Zatorej je ta nabera velike hvale vredna in nikoli ne bo imé visokorodniga grofa Franca Hohenwarta pozabljeno, dokler bo krajnska dežela stala, zakaj on je bil močen podpornik krajnskiga muzeuma, njegovi pravi oče! Bog mu daj večni mir in pokoj! — Razun njega je pa vedno tudi več druzih visokorodnih gospodov in druzih domorodcov bilo, ki so, kar jim je bilo mogoče, v djanju in z besedo krajnski muzeum podpirali in ga še zdej pod milostljivim varstvam deželnih stanov verlo podpirajo. Velike zasluge si za čast in napredovanje domorodniga muzeuma Ljubljanski stolni tehant, prečast. gosp. Urban Jerin nabirajo, ki so mu že skozi veliko let nevtrudljivi oskerbnik. Bog Jim daj dolgo življenje, de se bodo z enako gorečo ljubeznijo še dolgo poganjali za čast in prid te slavne naprave.

Nekteri sklepi današnjiga zbora nam veselo upanje dajo, de se bo krajnski muzeum prihodnjič od leta do leta še bolj razširjal, de se bojo njegove nabere vedno bolj množíle in v prid ukaželnih obračale. Ti važni sklepi so:

1. Muzeum bo vprihodnjič učiliše, ki bo vsim odperto, ki želijo, v eni ali drugi rečí posébno podučeni biti.

2. Vsako leto bodo bukvice na svitlo prišle, ki bodo letno delo tega družtva oznanovale in razne poduke dajale.

3. Po celi deželi so možje izvoljeni, ki bojo namestniki tega družtva in ki bodo vse opravljali, kar bo za prid muzeuma potreba. Ti namestniki so večidel duhovni gospodje, pri kterih bo tudi vsak lahkó oddal, kar je za muzeum namenil.

4. Muzeum se bo z zgodovinskim družtvam sklenil, in oba se bosta prihodnjič kakor dva brata podpirala.

Vi pa, ki mordè še nikoli niste Ljubljanskiga muzeuma obiskali, ne odlašajte več in pridite ga ogledovat, de se boste samí prepričali, kakó koristna je ta naprava. Vsako nedeljo in vsak četertek dopoldan je vsakimu človeku brez plačila odpert. Dr. Bleiweis.

Skuſhnja je uzhila.

Nekimu revnimu kmetu je tukaj letaſ ſtara ſvinja 10 praſzov povergla; vſi ſo bili sdravi in komej versheni ſo jeli ſeſati. Kmet je bil veſel, ker je nekaj goldinarjev sa-nje dobiti upal. Pa oſtraſhil ſe je, ko drugi dan ſvinjak odprè in vidi, de praſzi od ſlabosti zvilé sa ſvojo materjo komej lasijo. Sapopaſti ni mogel, ker ſe je preprizhal, de ſvinja dovelj shivesha ima, sakaj de praſzi ne ſeſajo. Od lakote mu tiſti dan poginjejo 3, in drugi dan ſpet 3. Druge 4 neſe v ſvojo hiſho, in jih s kravjim mlekam pita. Med pitanjem pride ſoſeda, ki mu pové, de praſzi bersh ko ne le sató ſeſati ne morejo, kér imajo volzhje sobé. Kmet odprè praſzam rivzhike in vidi, de ima ſleherni praſez na ſtraneh obeh zheluſt po 2 zhernkaſta, tanjka in silno ojſtra sobá od vezh, ktere s kleſhami polomi, in praſze ſpet k ſvini neſe. S veſeljem je ſpet uboga shivaliza ſeſala, in ſe potlej lepo redila. Dobro bi bilo od teh neſrezhnih sob vſim ljudem osnaniti, de bi ſe v enakih okoliſhinah potem ravnati vedili!

Per naſ ſmo prezej, ko ſmo v Novizah brali, platno s kravjekam beliti sazheli, in ſkuſhnja naſ je preprizhala, de ſe platno s njim bolje in hitreji beli, ko s shehto, zhe ſe le vezhkrat v kravjekovi vodi namaka, kakor ſe je poprej shehtalo.

V Kolovrati 18. Roshenzveta 1845.

Janes Ziegler, duhoven paſtir.

Zhefki kolovrati v Ṣevzah.

Zhaftitljivi gofp. fajmofhter is Ṣevz, Andrej Potozhnik fo nam v dopifu 20. Roshnizveta pifali, de je gofp. Pihlarjev poflanik Ignazi Kiseveter tudi pri Ṣevzhanih fvojo rezh prav dobro opravil. Ṣkosi 5 dni je imel is vfih vafi Ṣevfhke fare veliko veliko prediz, ki fo fe zhefkiga kolovrata rozhno poprijele in s veliko radoftjo ena pred drugo predle. She pervi dan fe jih je veliko nauzhilo, prav lizhno prefti. Tudi poljfke dela, kterih je ob tem zhafu veliko, jih nifo sadershale. Vedno je bilo flifhati hvalni pogovor od zhefkih kolovratov in na njih napredene preje. Ṣabo perpeljanih 6 kolovratov je med tifte predize, ktere fo fe nar boljfhi isuzhile, in ki fo nar manj od poljfkiga dela sadershevane, rasdelil, in jim je dal tudi nekoliko prediva; okoli 60 drusih pa, ki fo tudi dobro isuzhene, bojo pozhakale kolovratov, ki fhe sdej nifo narejeni.

Dopis iz Š. Vida pri Ponkvi blizo Celja.

Veliko veselje smo v nedeljo 8. p. m. popoldne le tukaj obhajali, ko smo namreč preliti veliki zvon iz Ljubljane dobili, kterimu smo z veliko častjo do farne meje naproti šli, in ga z gorečim veseljem sprejeli. — Od tod smo ga vpriđo visoko častitljivih gospodov in veliko druzih ljudí med strelanjem in muziko s pobožno častjo sèm do farne cerkve spremili, in tukaj zahvalno pesem zapéli. 14. dan p. m. pa nam je že pervikrat k večernicam nedelje našiga farniga patrona s. Vida prav prijétno zapél. —

Cela fara hvali umetniga Ljubljanskiga zvonarja gosp. A. Samasata, ki mu je takó prijeten glas dal, de se kaj lepó z srednjim zvonam priglasuje. Goreče želje še ostanejo, de bi tudi mali zvon preliti dali, kér bi potem vsi trije zvonovi skupej prijetno vbrane glasove (F. B. D.) dajali. J. Kovač.

Vprašanje.

Kjé de so letas muhe ostale, se tudi na Štajarskim letas povsod vprašuje, ker smo tudi tukaj še skorej čisto brez njih. Staréji pa odgovorijo na tako vprašanje: „Svéti Urban peržêne muhe; če najde pa duri in okna zaperte, žêne svojo čedo naprej.“ Ko bi nam pač hotli naravoslovci in drugi učeni ta Štajarski prigovor razjasniti!

Spomin na Blejsko jezero.

Z serčnim veseljem obišem vsako leto Blejsko jezero. Zares! „ni ga lepšiga kraja, ko je ta — prava podoba raja“. Resnico teh besedí našiga slavniga Drja. Prešérna sim zopet živo občutil, ko sim ta prijetin kraj 22. in 23. dan Rožnicveta z ljubo družino obiskal. Veliko, ljubi bravci, Vam bi lahko pripovedoval od veséliga ljudstva, ki tukaj prebiva; od prijazne in dobre postrežbe, ki jo popotnik v gosp. Mertličovi gostivnici najde; od priljudne in zale vdove, ktera je poprej vlastnica te gostivnice bila; od novozidane kerčme gosp. Malnarja in Majerja, ki je velike hvale vredna, in od več drugih rečí; veliko Vam bi tudi povedati vedil od slabe ceste, ki se na klancu pod Lèscami začnè in noter do jezera terpí; tode vse to ni namen mojiga popisa. Danes hočem le slepimu Jurju in njegovim tovaršam zasluženo hvalo dati, ki so nas z petjem lepih kranjskih pesem razveselovali. Slepi Juri je pevec od nog do glave, v njem vsaka žila pòje. Nej noben Slovenec, ki milo petje slovenskih pesem ljubi, ne zamudí po slepim Jurju pobárati, de mu bo z svojimi tovarši kako prijetno vižico zapél. Nobene nesramne ni slišati iz ust tega pobožniga mladenča, kterimu je gospod Bog pogled vzel, zató pa brez konca veliko pesem v serce vdihnil. Če med pobožnimi pesmami tudi kako veselo in smešno zapòje, kdo mu more tega braniti? Pošteno veselje je človeku v pesmi in djanju pripušeno. Slišal bodeš tù, moj ljubi popotnik! med mnogimi ljudskimi pesmimi tudi Vodnikove, Dr. Prešernove, Ahacelnove, Stanigove, in več drujih pesem iz krajnske čebeliče in naših Novic z prav lepimi vižami; nektere med njimi so se mi prav globôko v serce vtisnile, postavim:

„Pride Gorenc iz merzle planine“ i. t. d. „Slovenc Slovenca vabi“ i. t. d. „Stojí, stojí tam lipica“ i. t. d.

„Svezda zvezdi je soseda,
Njih za nas števíla ni,
Ena v drugo svetlo gleda,
Vsaka v Božjo čast gorí.“ i. t. d.

„Kje so tiste rožice
Pisane in bele?
O nedolžne rožice
Ste lepó cvetéle!
Pa spomlad je šlà od nas,
Vzela jih je zimca — mraž.“ i. t. d.

Prav dopadla mi je tudi pesem v pogovoru med možem in ženo, ki ga zavoljo pijančevanja svarí, ktera se takó le začné:

„Žri ga, žri pijanc! po kravji“ i. t. d.

Rodoljubni Slovenec tukej nedolžniga veselja tolikanj vžije, de se le težko od prijetniga kraja in veselih pevcov loči. Le škoda, de se je gosp. Prešéren posestnik v Bledu, zdaj v Lesce preselil, zakaj ta verli Slovenec je svoje rojake vedno k petju podbadal, je h marsikaki pesmi pripravno vižo zložil in vseskozi skerbel, de se lepo slovensko petje tukej pozabílo ni. Dr. B.

Daj nam dans naš vsakdanji krùh.

(Resnična prigodba.)

V velikim nemškim mestu je živela mlada vdova nekiga vertnarja, ktera je sebe in svoje edino dete, šestletno deklico, s tem preživela, kar si je sočivje prodavaje pridobila. V mladih letih in zala bivši, si je kmalo več snubačev pridobila, zmed kterih je res enimu, do kteriga je nagnenje čutila, roko dala, in je z njim potem brez cerkveniga blagoslova živela. Od soséd nadlegovana, je večkrat v zaročnika tišala, de naj bi v poróko pervolil; on pa se je stanovitno branil, rekoč: z žensko, ki otroka ima, se ne dam nikakor poročiti, ker so taki zakoni zmiraj nesrečni zakoni.

V tih okolšinah je vdova grozovitni sklep storila. Pod njenim stanišem je bila globôka in mokrotna klét (kelder), z oknicam, ki je v dervarnico deržalo. — Eniga dné mati otroka za rokó prime ter ga po stopnicah v klét pelje in mu reče grozeči: tukej ostaneš, Lenčika. Brez de bi tihe zdihleje siromaškiga otrôka poslušala, zaloputne težke vrata za seboj in gré proč. Dvakrat dolgi dan in noč pretečeta, preden se vdova v mraku pred klét spravi in posluša na vratih, — pa vse je bilo tiho. Ko pa pokliče: Lenčika! zasliši glas svojiga jokajočiga deteta, takó milo, tako žalostno, de bi se bilo kamnje usmililo. O mati, mati, sàj en malo kruha, ječí otrok. Mati pa se proč oberne in gori gre; sercé se ji trese, pa ne od usmiljenja, ampak od strahú in boječnosti, de bi otrokoviga na pomoč klicanja kako človeško uho ne zaslišalo. Zopet preíde štiri in dvajset ur, in ko se mračí, stopi mati

po stopnicah doli in pokliče: Lenčika! Lenčika se spet oglasí, tode premila prošnja ni clo nič oterpnjeno materno serce ganila. Mamka, mamka! kliče dete z slabim, že omagujočim glasam, dajte mi kosčik kruha! Pa vrata se ne odpró, in med tem ko dete še zdihuje in kliče, vdova že z svojim ljubljenikam za mizo pri večerji sedí. — Četerti večér gre tretjič pred vrata in pokliče: Lenčika! Lenčika! Molklo stokanje ji na uho vdari, in bolj natanjko poslušavši spet zasliši prežalostne besede: Mamka, mamka, dajte mi kruha! tode zdej že le z tihim ječanjem, ker se je smertni angelj bil že k detetu naklónil, ga kušniti in strašniga terplenja rešiti. Z peklensko jezo v serci beží kervožejna mati preč, in še le čez tri dni se zopet doli verne, ter odpre vrata: tù leži dete, bledo, merzlo — mertvo. —

Zjutrej prihodniga dné zaslišijo sosedje iz vdovniga stanovanje silni vék in jokanje, in ko ostrašeni v hišo pridejo, jih hudobna baba, ki se spakuje, ko de bi hotla obupati, v svojo stanico peljá. Tukej vidijo ležati Lenčiko na njeni postelji v belim oblačili oblečeno; venčik ji je na serce položen. Na bledih licih ni nikakoršniga sledú strašne nadloge, v kteri je sirotica konec storila. Po ogléda merličev pošljejo; pride, pogleda memogredé na truplo, in kér ni zunej nikjer poškodovano, nevtegama mertvaški list piše. Drugi dan bo pokop. H pogrébu gre tròp praznično oblečenih dekličic, ki so bile Lenčikne tovaršice, in več drugih ljudí. Ko so mertvaško skrinico v jamo spustili, je začel mašnik moliti. In ko je Očenaš molil, tisto molitev, ki vse zapopade, kar je človéku od Boga potrebno, so bile njegove besede tako perserčne in s tako zvestòbo izgovarjane, de so vse pričijoče solze oblile. Samo ene oči niso jokale, če so ravno trepetaje ustnice za mašnikam besede govorile, — to je bila hudobna mati, ki je svoje dete umorila. In ko je mašnik na besede peršel: „daj nam dans naš vsakdanji krùh!“ so zagermele te besede, kakor strela na uho krivične vdove; z grozovitnim tulenjem pade na zemljo — božja roka jo je zadéla. Zbudila se je spet, tode nòra, in v norosti je med smeham in jokam svojo grozno hudobijo pripovedala. — V roke sodnje oblasti je prišla.

Poslednji češnjev somenj v Ljubljani.

Je bil le srednjo méro obiskan. Štacunarji pa vunder niso godernjali. Goveje živine so prav malo vkup pergnali, nar vikši cena par volov je bila okoli 155 goldinarjev. Hrovaških prešičev je bilo kakih 50, černih štajarskih pa okoli 80 na somnju. Konj je bilo dosti. Kakšni pa de so večidel bili, vsak sam lahko razsodi: zakaj kdo ob tem času vprežno živino prodaja!

Vprašanje na gospoda V. V.

V 26. listu ste nam Vi prav lepo razložili, zakaj de mravljinci na drevesa lazijo; to nam pa nič ne pomaga jih odgnáti, kér ne vémo mešičevja odpraviti in kar nam tudi Vi niste povedali. Še to nam morate povedati in gotov pomoček svetovati: potem bo še le cekin vaš! S. M.

Naznanje kolovratarjem in predicam.

Gospod M. Ferlan so unidan nov, v 21. listu popisan kolovrat v pisarnico kmetijske družbe poslali, kjer je vsakimu na ogled postavljen.

Slovódanje noviga misijonarja.

Vrednik „Novic“ je od gospoda Andreja Skopca, *) poprejšniga kurata v Lomi poleg Teržiča, naslednji dopis iz Tersta dobil:

„Poslednje pozdravljenje in poslovlenje Tebi in vsim součencam, dobrotnikam in znancam naše ljube domovine! Ni mi bilo perpušeno več svojih dragih prijatlov tù ín tam na Krajnskim obiskati, kér sim mogel hiteti, de bi v Terstu za odhod v Ameriko perpravljene barke ne zamudil; pa nej bo to pervi misijonarski dar! 26. Rožnicveta zjutrej sim se srečno v Terst perpeljal; barka pa Hindu po iménu bo še le to noč v Ameriko odrinila. Okoli 30 ljudí bo na nji, in nas bo naravnost v Novi-York peljala. Greva z Ignacam Mrakam, poprejšnjim kaplanam v Slavini. Nimam minute več pisati. Bog z Vami in z nama.“

V Terstu 1. dan Maliserpana ob 7. uri zvečer.

Andrej Skopec, odhodni misijonar v Pittsburg.

Oznanilo.

Kdor želí židni pridelk (galeto) tega leta prodati, mu ga jez plačam po 30 — 40 krajcarjev. Če pa hoče kdo židó spredeno ali prav reči zmotano imeti, naj pošlje mešičke (galeto) urno k meni v hišo Nr. 10 nad cesarskim grabnam, dokler je dobra ura za tó delo.

Pri meni se tudi dobí podučenje v motanju žide.

Tistim, ki mislijo pahovko pod ajdo sejati, pri meni seme letašniga pridelka po 20 krajcarjev funt dobíjo. —

Dragi mladenči, ki z veseljem in posébno slastjo jéste sadje, zamorete pripomagati h pomnoženji sadniga drevja, če skerbno peške nabirate, in jih svojim staršem ali drugim zemljoposestnikam podeliste, de jih posejejo, in sčasama lepo koristno drevje priravnajo. Vam bode pa ljubši peške prodajati, dobiste pri meni za vsakih 200 zdravih jabelčnih in hruškinih pešk, nabranih od sroviga — ne pa kuhaniga ali suhiga sadja 1 krajcar. Nar ljubši so mi peške od lesnik, in medvedjih hrušic. Dr. Orel.

Oglas.

Častiti gosp. dohtar in profesor Štefan Mojses v Zagrebu so me naprosili, na českim kolovratu popolnama izučenim predícam ali predivcam na znanje dati, de želijo svojo kuharco českiga predenja naučiti. Kdor od teh po svojih opravkih v Zagreb pride, nej se pri ti priložnosti zavoljo tega pri gosp. profesorju oglasí. Tisti, ki bo od mene pričavno pismo seboj prinesel, de zna z vso pripravo českiga kolovrata, z grebeni i. t. d. dobro v caker hoditi in popolni poduk dati, bo dobil od gosp. profesorja 1 rumen cekín za plačilo. Gosp. profesor stanujejo v zgorni Ilici v Roberjovi hiši, v pervim nastropju. — To je pač lepo plačílo za majhno delo, ktero od častniga prizadevanja gospoda profesorja pričuje, koristni českí kolevrat tudi med našimi ljubimi sosedi na Hrovaškim vpeljati.

Dr. Bleiweis.

Vganjka.

Neka mati je med otročiče pirhe delila takóle: Pervimu je dala polovico vsih in eniga pol; drugimu polovico tih, ki so bili ostali in eniga pol; tretjimu zopet polovico ostanka in eniga pol. Potem so se otročiči perserčno veselili, de so bíli vsi cele pirhe dobili. Koliko je bilo vsih pirhov skup in koliko jih je vsak zmed njih dobil? L. S.

Današnjimu listu je perložen list Nr. 9 perdjan.

*) Gosp. Skopec bodo v Ameriko naše „Novice“ dobivali; po tem takim bodo prihodnjič dvoje, dolgo pot v Ameriko delale.

Shitni kup.	V Ljubljani 5. Maliserpana.		V Krajnju 30. Roshnizveta.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pfhenize domazhe ..	—	—	1	27
1 » » banafhke ..	1	21	1	25
1 » Turfhize	1	4	1	5
1 » Şorfhize	—	—	1	6
1 » Rèshi	1	1	1	6
1 » Jezhmena	—	—	—	54
1 » Profa	—	—	1	10
1 » Ajde	—	51	—	54
1 » Ovfa	—	—	—	40

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*